

Korupcija

Igoris Panovas SEC

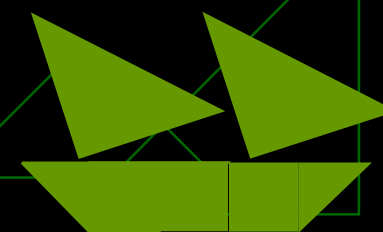
Diskusijos tvarka

◆ Darbotvarkė

- Korupcijos sąvoka ir mastas
- Darbas grupėse ir išvadų pristatymas
- Sveikatos sistemos kovos su korupcija strategijos projekto pagrindinės nuostatos
- Ekonominis korupcijos modelis
- Klausimai ir pasisakymai

Diskusijos tikslai

- ◆ Šiandien mes planuojame:
  - susitarti dėl korupcijos sąvokos apibrėžimo
  - įvardinti pagrindines korupcijos formas
  - įvertinti korupcijos mastą sveikatos sektoriuje
  - pasiūlyti korupcijos pasireiškimo sritis, kuriose reikėtų kovoti visų pirma
  - iškelti ir aptarti aktualiausias priemones kovai prieš korupciją?

Taisyklės

- ◆ Naujos idėjos – geros idėjos
- ◆ Būkite kūrybingi
- ◆ Rizikuokite
- ◆ Nekritikuokite

Korupcijos sąvoka

- ◆ Žodis „korupcija“ per dažnai vartojamas žiniasklaidoje, ypatingai kalbant apie korupciją sveikatos apsaugos sistemoje. Be aiškaus korupcijos apibrėžimo, korupcijos paminėjimai klaidina skaitytojus ir skleidžia neteisingą jos suvokimą visuomenėje.

Įstatymas

- ◆ “**Korupciniai nusikaltimai** – kyšio priėmimas, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padaromos viešame sektoriuje paperkant ar siekiant asmeninės naudos: piktnaudžiavimas tarnyba, valstybės pareigūno neteisėtas dalyvavimas įmonės komercinėje, ūkinėje ar finansinėje veikloje, tarnybos įgaliojimų viršijimas, tarnybinis suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas arba iššvaistymas, tarnybinės paslapties atskleidimas, pramoninės, komercinės ar banko paslapties paskelbimas, piktnaudžiavimas pasitikėjimu komercinėje, ūkinėje ar finansinėje veikloje, viešojo pirkimo tvarkos pažeidimas, žinomai neteisingų duomenų apie pajamas arba pelną pateikimas, pinigų plovimas, kliudymas rinkėjui pasinaudoti rinkimų ar referendumo teise, kontrabanda, taip pat tyčinis ir nusikalstamas buhalterinio dokumento ar įrašo, kuriuose nurodoma melaginga arba netiksli informacija, sukūrimas arba panaudojimas ar neteisėtas mokėjimo neužregistravimas, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšio priėmimą ar papirkimą”.
- ◆ *Korupcijos prevencijos įstatymas 2002 m. gegužės 28 d. nr. ix-904*

Seimo Pirmininkas

- ◆ A. PAULAUSKAS ATKREIPĖ DĖMESĮ Į TAI, KAD GALIOJANTYS ĮSTATYMAI NENUMATO GYDYTOJAMS ATSAKOMYBĖS UŽ IŠ FARMACINIŲ KOMPANIJŲ GAUTAS DOVANAS AR PASKATINIMUS. GYDYTOJAI NEVYKDO ADMINISTRACINIŲ ĮGALIOJIMŲ IR NEPAKLIŪVA Į PRIVAČIŲ IR VISUOMENINIŲ INTERESŲ KONFLIKTĄ REGULIUOJANČIO ĮSTATYMO REGULIAVIMO SFERĄ.
- ◆ *SEIMO PIRMININKAS SIŪLĖ KEISTI ĮSTATYMUS, IŠPLEČIANT VALSTYBĖS TARNAUTOJO SĄVOKĄ, KAD JI APIMTŲ IR GYDYTOJUS.*
- ◆ LS NR 4 (481) 2003, 3 P.

Statistikai įspėja

- ◆ “Kadangi neapskaitomos ekonomikos įvertinimo tyrimai Lietuvoje atlikti pirmą kartą ir rezultatai tam tikrais atvejais yra prieštaringi, reikia labai apgalvojus remtis gautais skaičiais”. 1997

SD NEAPSKAITOMOS EKONOMIKOS ĮVERTINIMAS 1995

BVP Vertinimo metodai	BVP procentais				
	iš viso	Atsiskaičiusi SD įmonių	Neapskaitoma ekonomika	Dėl statistinių priežasčių	Dėl ekonominių priežasčių
Gamybos	100	76,6	23,4	7,4	16,0
Pajamų	100	67,7	32,3	18,2	14,1
Išlaidų	100	80,1	19,9	2,3	17,6
VIDURKIS		74,8	25,2	9,3	15,9

Šešėlinė ekonomika

- ◆ “Pagal šiuos tyrimus galima būtų teigti, kad 1995 metais neapskaitoma ekonomika sudarė 23,4% šalies BVP”.

Įvertinimas

- ◆ K. Kuzmickas - “Vienas milijardas neoficialių litų, cirkuliuojančių sveikatos sektoriuje, ne kas kita, kaip nuoroda į korupciją.”
- ◆ (LS, Nr32, 2001).

STT pranešė

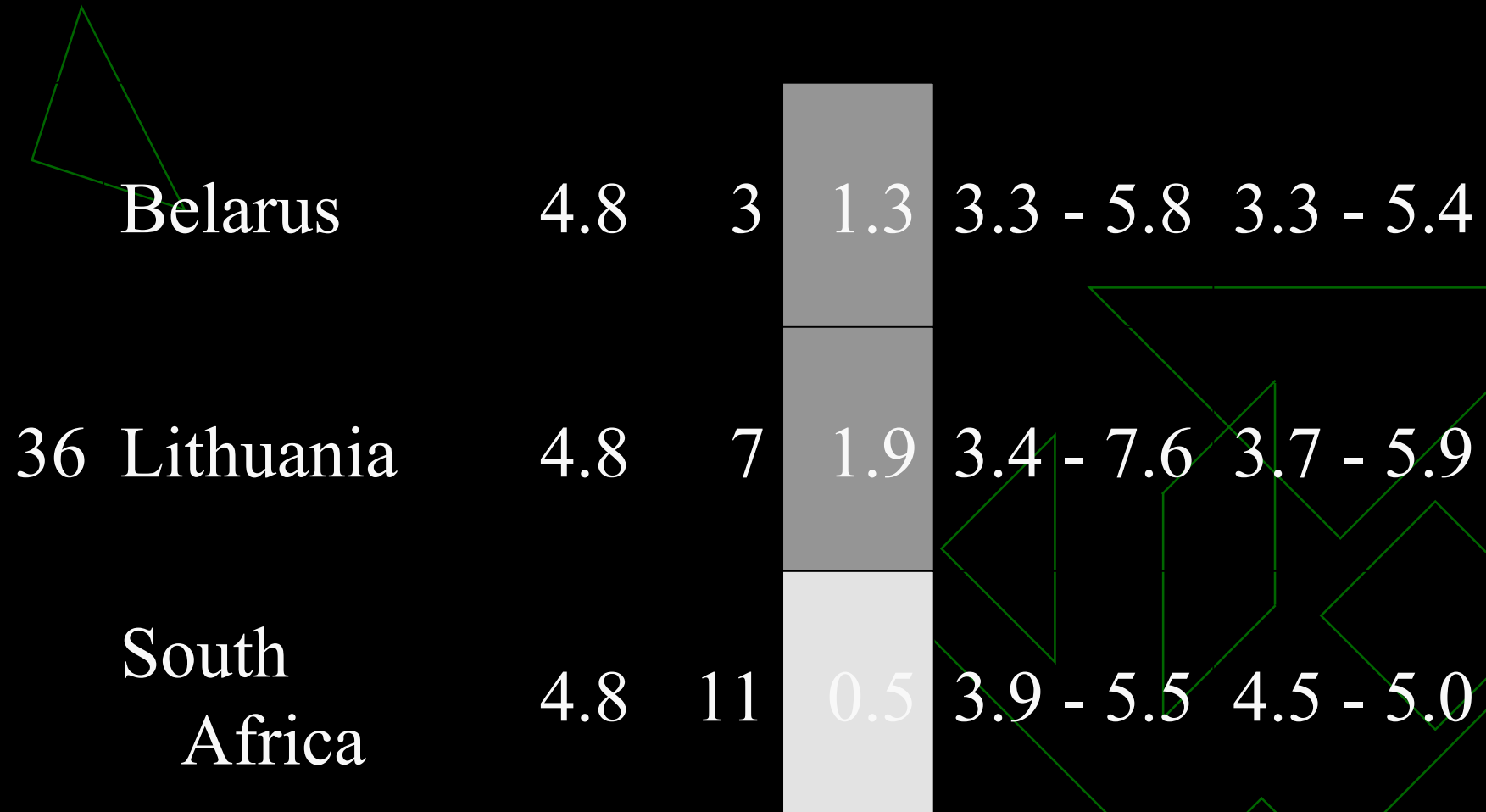
- ◆ Specialiųjų tyrimų tarnybos duomenimis, per praėjusius metus šalyje veikiančios farmacijos kompanijos gydytojams suteikė paramos už 600 tūkst. litų.
- ◆ (LS Nr 2, 2003)

Transparency International

“Current levels of corruption in CEE and Baltic countries do not pose a vital threat to the functioning of democracy, state administration or the market economy as such. With the institutional and legal framework for the fight against corruption now largely in place, the implementation of preventive and punitive strategies now heads the agenda”.

<http://www.globalcorruptionreport.org/>

Mūsu vieta (CPI)

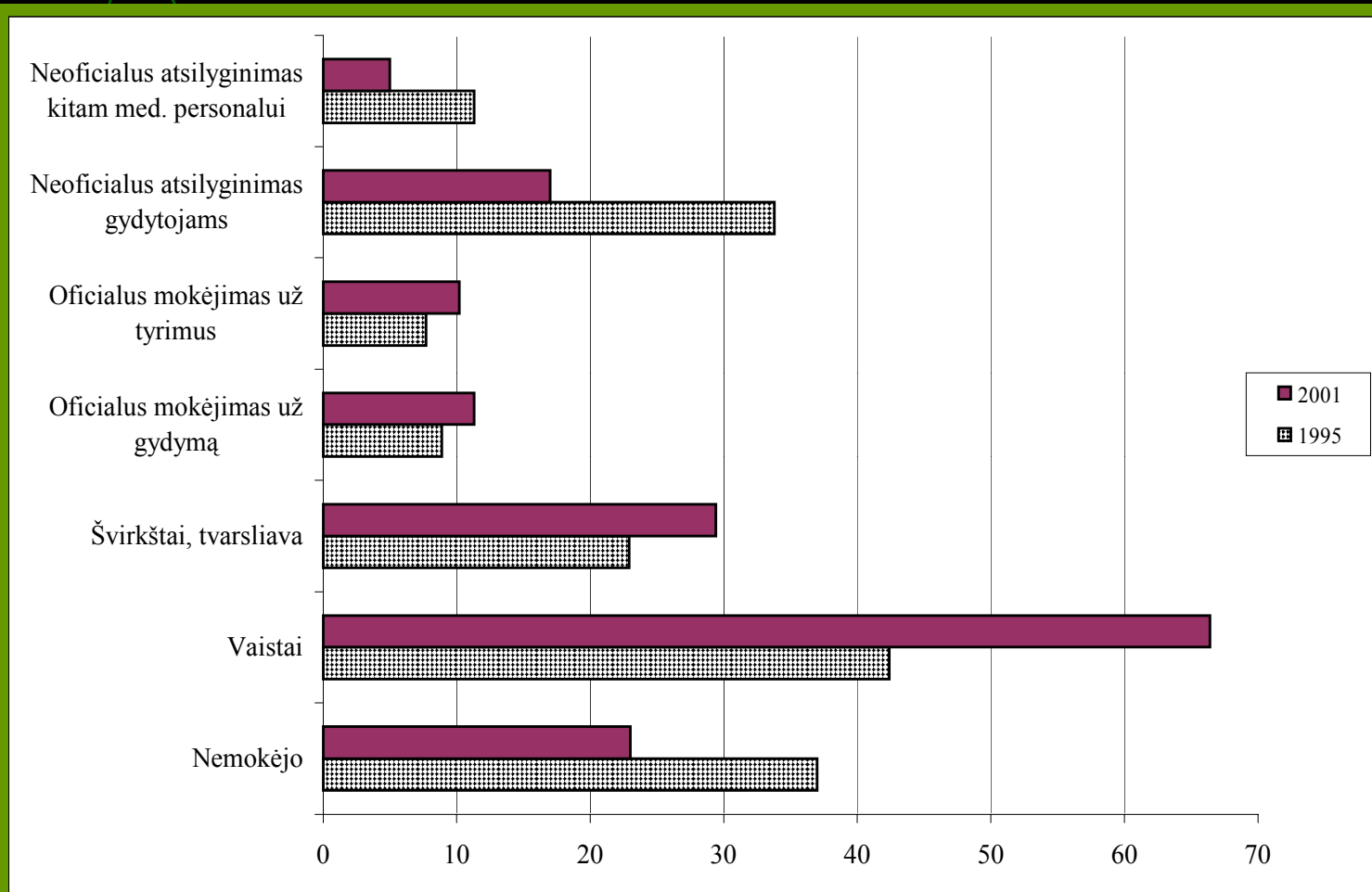

2002 CIET international (draft)

- ◆ “Paskirsčius išlaidas, kurias patyrė neoficialiai susimokėję asmenys, visiems išlaidas patyrusiems asmenims, sveikatos priežiūros kaina naudotojams vidutiniškai padidėjo 20 %”
- ◆ “Imant tuos, kurie nurodė sumokėję neoficialų užmokestį, jo vidurkis suma yra 164,31 litai (standartinė paklaida 26,72). Šią sumą padalinus 2575 pacientams, kuriems reikėjo mokėti oficialiai, gauname, kad prie sveikatos priežiūrai skirtų lėšų prisideda papildomi (apie 20 %) [skaičiavimai: $172 \times 164.31 / 2575$].”

Pacientu išlaidos ambulatorinėse valstybės/ savivaldybės SP įstaigose

(proc.)

Pacientų išlaidos ligoninėse (proc.).

